

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axaprioritară 6: *Educație și competențe*

Prioritatea de investiții: 10.i

Obiectivespecifice: 6.4, 6.6

Titluproiect: *“Acces la programe de educație și formare profesională pentru tinerii și adulții din județul Dolj care au părăsit timpuriu școala (I)”*

Cod SMIS 2014+: 135711

Textul publicistic

Activități de tip „A doua șansă – învățământ secundar inferior”

Modulul III: Textul și contextul

Expert curriculum limba română: Prof. Alina Felicia DUMITRU

Număr de ore: 4 ore TC

2 ore CDS

Fiecare stil implementează toate funcțiile limbajului: comunicare, mesaj, influență etc.

Textul publicistic include o mare varietate de forme:

- anunțul;
- articolul;
- comentariul;
- interviul;
- reportajul;
- declarația de presă.

Stilul jurnalistic este caracteristic sferei politice a societății, funcționează sub formă scrisă și orală, se manifestă atât în monolog, cât și în dialog, este o modalitate publică de comunicare.

Scopul textelor jurnalistice este de a informa cetățenii despre evenimentele din țară și din lume, precum și de a forma opinia publică. O caracteristică a stilului jurnalistic este combinația dintre standardul (forme lingvistice stabile de exprimare) și expresia (mijloace lingvistice care afectează emoțiile cititorului).

Stilul jurnalistic este reprezentat de o varietate de genuri care au sarcini diferite în procesul de comunicare și funcționează în condiții diferite. Deci, genurile jurnalistice includ informații politice din ziare, editoriale, note, feuilletonuri, pamflete, articole lirice și jurnalistice, precum și sloganuri, apeluri, apeluri către cetățenii țării, recenzii de filme și spectacole, note satirice, eseuri, recenzii, care este, toate genurile de comunicare de masă (limbajul ziarelor, revistelor, programelor de televiziune și radio), precum și vorbirea orală - discursuri publice pe teme socio-politice. Datorită varietatii de genuri, caracteristica stilului jurnalistic provoacă multe dificultăți.

Trebuie avut în vedere faptul că stilul jurnalistic, ca toate celelalte stiluri, este un fenomen istoric și este supus schimbării, dar schimbările sunt mai vizibile în el decât în alte stiluri, care se datorează proceselor socio-politice din societate. Deci, chiar și un nespecialist poate vedea schimbări în stilul ziarului modern în comparație, de exemplu, cu limbajul ziarelor de la începutul secolului: recrutarea deschisă, sloganismul, directivitatea ziarelor au dispărut, ziarele moderne se străduiesc cel puțin pentru argumentare externă a prezentării, publicații polemice. Cu toate acestea, trăsăturile stilistice caracteristice jurnalismului au fost păstrate.

Stilul jurnalistic se caracterizează în primul rând prin dorința de a influența cititorul, ascultătorul. Deci, cea mai importantă trăsătură a stilului jurnalistic este funcția sa de influență, care poate fi desemnată prin termenul lingvistic „funcție expresivă”. Această funcție a stilului jurnalistic este inerentă tuturor genurilor sale în orice condiții socio-politice.

O trăsătură caracteristică a acestui stil este și conținutul informativ al prezentării asociat cu funcția de popularizare. Dorința de a comunica ceva nou pentru cititor și ascultător asigură succesul

genurilor jurnalistice. Particularitatea funcționării genului jurnalistic, de exemplu, în ziare, condițiile de pregătire a materialului, diferitele niveluri de calificare ale numeroși corespondenți contribuie la apariția mijloacelor de limbaj standard în textele ziarelor. Caracterul standard al mijloacelor de limbaj este generat atât de repetare, cât și de faptul că căutarea mijloacelor expresive este limitată în timp și de aceea se folosesc formule de expresie gata făcute.

Astfel, trăsăturile tipice ale unui stil jurnalistic sunt: dorința de a influența cititorul este o funcție de influență; conținutul informațiilor; expresivitatea datorată funcției de influență; prezența unui standard în expresie. Funcția de influență a stilului jurnalistic determină expresivitatea acestui stil. Expresivitatea se manifestă în primul rând în evaluarea evenimentelor și fenomenelor. Evaluarea se exprimă prin utilizarea adjectivelor, substantivelor, adverbilor cu sensul unei evaluări pozitive sau negative de tipul: *minunat, cel mai interesant, important, suficient, grandios, fără precedent etc.* Evaluarea se exprimă și prin utilizarea vocabularului de carte înalt : *îndrăzneală, Patrie, Patrie, misiune, inspirație, ispravă de arme etc.* Pe de altă parte, evaluarea este exprimată prin vocabular colocvial și chiar colocvial, de exemplu: *hype, frenetic, renegați etc.*

O evaluare ascuțită, potrivită, figurativă este exprimată folosind metafore, personificare, de exemplu: *știrile se grăbesc, primăvara înfurie, calomnia și ipocrizia merg una lângă alta.*

În stilul jurnalistic, cuvintele străine și elementele cuvintelor sunt utilizate în mod activ, în special prefixele *a-, anti-, pro-, neo-, ultra-* (*anti-constituțional, ultra-dreapta etc.*). Datorită mass-mediei, vocabularul activ al cuvintelor străine care alcătuiesc limba rusă a fost recent reînnoit semnificativ - privatizare, electorat, confesiune și altele. Evaluarea poate fi exprimată și folosind mijloace de construire a cuvintelor, de exemplu, sufixe superlative pentru adjective, sufixe de evaluare pentru substantive: *cel mai înalt, cel mai interesant, cel mai important, acțiune de grup, hazing, asalt.*

Sintaxa stilului de vorbire ziar-jurnalistic are și caracteristici proprii asociate cu utilizarea activă a construcțiilor colorate emoțional și expresiv: propoziții exclamative și interogative, propoziții cu apel, întrebări retorice, repetări, construcții disecate etc. expresia determină folosirea construcțiilor cu colorare colocvială: particule, interjecții, inversiuni, propoziții de neuniune, omiterea unuia sau altuia dintre membrii propoziției etc. Adesea evaluarea este deja exprimată în titluri, deci cerințele de expresivitate și atrăgătoare sunt impuse titlului articolelor. Expresivitatea este astfel exprimată printr-o varietate de mijloace lingvistice, inclusiv prin structura propoziției.

Informativitatea stilului jurnalistic se realizează:

- a) mod documentar-factual de prezentare prin folosirea unor termeni speciali, vocabular special, cuvinte profesionale;
- b) generalizarea prezentării, analiticitatea acesteia;

c) „neutralitatea” prezentării, care este facilitată de vocabularul neexpresiv; se folosesc construcții sintactice complexe, mai ales cu o legătură subordonată.

O trăsătură caracteristică a stilului jurnalistic este prezența standardelor speciale ale ziarelor, frazeologia specială a ziarelor, apar clișee din ziare, de exemplu: *aportă o contribuție uriașă, lucrează cu sclipire, onorează cu sfințenie, sporește tradițiile marțiale, valorile universale etc.*

Stilul jurnalistic folosește mijloace lingvistice de diferite stiluri, totuși, principalele trăsături stilistice ale stilului jurnalistic ies foarte clar în evidență, iar stilul jurnalistic este un fenomen aparte, combinând trăsături precum expresivitatea și standardul, informativitatea și popularizarea.

Stilul jurnalistic este denumit stilul oficial al mass-media (mass-media), incluzând reportaje, note, interviuri etc. Acest stil este mai des folosit în discursul scris, mai rar în formele orale ale acelorași reportaje sau discursuri publice de către politici și personalități publice.

Caracteristicile comune ale acestui stil includ:

- emoționalitatea și figurativitatea vorbirii - pentru a crea atmosfera necesară;
- evaluare și încredere - pentru interes;
- logica de prezentare bazată pe fapte irefutabile - să facă discursul credibil și informativ;
- chemarea cititorilor (ascultătorilor) la acțiune și accesibilitatea publicului;
- prezentare ușoară și clară.